

Ruský LNG nastavuje rekordy – ale rozpočet je nevidí

 svpressa.ru/economy/article/397104

7. prosince 2023

Vývoz ruského zkapalněného zemního plynu do Evropy láme všechny rekordy. Podle analytické společnosti Kpler byly v listopadu dodávky nejvyšší v historii a činily 1,75 mil. t. Celkem se v listopadu vyvezlo 2,914 mil. tun LNG, tedy do Evropy směřovalo více zkapalněného plynu než do Asie. navzdory oficiálnímu prohlášení EU o odmítnutí ruských zdrojů.

Největší objemy v listopadu směřovaly do Francie ze závodu NOVATEK Yamal LNG a také do Belgie ze střednětonážního závodu NOVATEK Cryogas-Vysock. Celkem Rusko za leden až listopad vyvezlo 29,12 milionů tun LNG.

Zdálo by se, že pokud se ruský průmysl LNG bude rozvíjet takovým tempem, má všechny šance nahradit dodávky plynu do Evropy a znovu získat ztracenou půdu. Ale bohužel, všechno není tak jednoduché. Ruský LNG nemá podle expertů o nic menší problémy než plynovodní plyn. Zde jsou sankce uvalené Spojenými státy na projekt NOVATEK Arctic LNG-2, jehož první etapa měla být zahájena v prosinci, a dřívější sankce omezující dodávky tankerů a technologií a možné odmítnutí Evropanů z našeho LNG po vydání nových projektů. Podle odborníků na rozdíl od ropy Američané náš plyn nepotřebují, a tak na něj mohou zaútočit v plném rozsahu.

Přečtěte si také

Omezený internet: nedávejte více než jeden jedné osobě Developeři nepouštějí „cizí“ poskytovatele do domů, místní úřady je nepouštějí do měst a vesnic

A vezmeme-li v úvahu, že kvůli daňovým výhodám projektu Yamal LNG nedostává ruský rozpočet ze všech těchto rekordních dodávek do Evropy téměř nic, pak není třeba hovořit o náhradě plynovodního plynu zkapalněným plynem.

„Dodávky LNG jsou pro nás poměrně specifickým daňovým problémem,“ vysvětluje **Igor Juškov, vedoucí analytik Národního fondu pro energetickou bezpečnost, expert na Finanční univerzitě při vládě Ruské federace** . - Když mluvíme o tom, že Evropa nakupuje velké objemy našeho plynu, musíme pochopit, že pochází hlavně z jednoho projektu – Yamal LNG. V loňském roce ceny v Evropě přeskočily a činily tisíce dolarů a Yamal LNG dokonce odložil každoroční preventivní údržbu, aby mohl více vyvážet a více vydělávat. Letos jsou ceny v Evropě a Asii přibližně stejné, ale za těchto podmínek je výhodnější přeprava z Yamalu do EU - rychle jsem ji dodal a šel pro novou dávku, zejména proto, že počet tankerů je omezený.

Dovolte mi ale připomenout, že Yamal LNG má daňové výhody, za které lobboval NOVATEK. Tomuto projektu zpočátku nikdo moc nevěřil, byl velmi riskantní, a aby přilákal investory, byl na 12 let osvobozen od daně z těžby nerostů z plynu a plynového kondenzátu. Na LNG v Rusku není vůbec žádné vývozní clo a všechny ostatní daně jsou buď vynulovány, nebo sníženy. Stát tak z prodeje tohoto plynu téměř nic nedostává a nedostane ho ani do překročení určitého objemu produkce, ani do konce 12 let. S ohledem na objemy výroby s největší pravděpodobností období odkladu skončí dříve, v letech 2026–2027.

Při vývozu potrubního plynu platil Gazprom jak daň z těžby nerostů, tak vývozní clo ve výši 30 % z ceny. Takže z pohledu rozpočtových příjmů jsou to stále nesrovnatelné věci. Yamal LNG bude platit daně až v

budoucnu, ale není známo, zda Evropané do té doby tento plyn koupí.

Objemy LNG navíc ještě zdaleka nejsou srovnatelné s plynovodním plynem. Pokud vezmeme i všech 20 milionů tun z Yamal LNG, jedná se přibližně o 25–27 miliard metrů krychlových plynu, což zdaleka není 160 miliard metrů krychlových plynovodního plynu v roce 2021.

"SP": Co vám brání navyšovat tyto objemy a spouštět nové projekty?

— Sama EU zavedla v roce 2022 sankce zakazující dodávky zařízení pro výstavbu zařízení na LNG. Podobné sankce uvalili i Američané.

Již letos v prosinci by měla být zahájena první etapa projektu Arctic LNG-2 s 6,6 miliony tun projektované kapacity. Ale jen před pár týdny Spojené státy uvalily na tento projekt sankce. A formálně si od něj teď plyn vůbec nekoupíte. Není jasné, co se stane s akcionáři projektu, kteří již nasmlouvali objemy. 10 % plynu by mělo připadnout francouzskému Totalu, dalších 20 % čínským společností, 10 % japonskému konsorciu a zbývajících 60 % zůstává NOVATEK. Nyní není jasné, zda tento plyn budou odebírat cizinci.

Spojené státy také uvalily sankce na společnost Arctic Transshipment, která obsluhuje překladiště LNG na Kamčatce a v Murmanské oblasti. Zatím nechápeme, jestli sankce budou fungovat, jestli se jich lidé budou bát, nebo ne. Není známo, zda tento projekt vůbec bude fungovat. Japonci si zjevně chtějí vyprosit výjimku ze sankcí. Čína může sankce ignorovat, ale je možné, že bude chtít pod záminkou sankcí snížit cenu.

A co je nejdůležitější, musíte pochopit, že každý následující projekt LNG bude samozřejmě také podléhat těmto omezením. Američané náš LNG na evropském trhu nepotřebují, protože si ho chtějí dodávat sami.

Přední expert Národní nadace pro energetickou bezpečnost a Finanční univerzity při vládě Ruské federace Stanislav Mitrachovič

uvedl, že sektor LNG zaznamenal určitý úspěch v boji proti sankcím, ale problémů je stále více.

— Dodávky LNG z Ruska do Evropy, i když jsou úspěchem Ruské federace, nemohou nahradit dodávky potrubím jednoduše proto, že objemy jsou zásadně odlišné.

Je tu ještě jeden bod – dodáváme-li LNG do Evropy, sami jim usnadňujeme překonání stresu spojeného s odmítáním dodávek ruského potrubí, které bývalo základem evropské energetické bezpečnosti. To neznamena, že musíme zastavit dodávky LNG, vyděláváme na tom, ale stále je to bod, který je třeba vzít v úvahu.

„SP“: Bude LNG schopen v budoucnu nahradit plynovodní plyn, protože je flexibilnější, jinými slovy, nezávisí na potrubí?

— Pokud jde o vyhlídky, musíte pochopit, že Evropa může zakázat dodávky ruského LNG, když na trh vstoupí další objemy alternativního LNG. A zhruba za tři roky se objeví další svazky z Kataru a USA. Tehdy se může Evropa začít agresivněji dívat na návrhy na zákaz ruského LNG. Proto se v budoucnu musíme zaměřit na trhy Asie, nikoli Evropy.

Přečtěte si také

Omezený internet: nedávejte více než jeden jedné osobě Developeři nepouštějí „cizí“ poskytovatele do domů, místní úřady je nepouštějí do měst a vesnic

"SP": Jaké problémy z toho mohou vyplynout?

— V první řadě jde o technologické převybavení. Všechny naše projekty LNG byly postaveny na importovaných technologiích. Nyní si musíme vytvořit vlastní. NOVATEK to dělá, Gazprom to dělá částečně a Rosatom vyvíjí určité úsilí. Byl bych rád, kdyby došlo ke konsolidaci firem v této oblasti, aby to nebyl jen samostatný příběh. Ale zatím se každý stará o své věci.

Druhým bodem je nedostatek lodí. Nelze vyloučit, že se nám nepodaří přijmout LNG tankery z Jižní Koreje, s jejichž společnostmi máme smlouvy na jejich dodávky. To je pro korejské podnikání výhodné, ale jde o politický moment. Američané mohou v této věci začít vyvíjet větší tlak na Jižní Koreu.

Máme loděnici Zvezda na Dálném východě, která musí nezávisle vyrábět tankery. Ale zatím jen montuje lodě z korejských loděnic, pokud se něco stane, zastaví se i tato práce.

Přečtěte si také

[Afonin: ruská oligarchie nadále tloustne, odliv finančních zdrojů ze země se nezastavil](#)

Samozřejmě se najdou tací, kteří budou stále riskovat a přepravovat nás, ale budou to muset zaplatit slevami na cenu ruského plynu. To je fakt, který je třeba vzít v úvahu.

Jako konkrétní indikátory je třeba se podívat na to, zda bude otevřena první linie projektu Arctic LNG-2 společnosti NOVATEK a zda bude následně spuštěna druhá. Pokud se to odloží, znamená to, že sankce se ukázaly být vážnější, než jsme čekali.

"SP": A co substituce importu, je v tomto směru nějaký pokrok?

— Naším hlavním problémem jsou rozsáhlé technologie zkapalňování, které měli původně poskytovat Němci, turbíny a tankery. Máme nějaké plány, jak tyto problémy vyřešit. Místo turbín lze například použít přímý elektrický pohon. Ale to vyžaduje velmi velké množství elektřiny, a to vyžaduje plovoucí elektrárny. Nebo například projekt NOVATEK's Murmansk bude využívat jadernou elektrárnu na lámání ledu, takže se tam obejde i bez plynových turbín.

Ropa a plyn

[Expert: EU kvůli sankcím vůči Ruské federaci nepřeplatila plyn](#)

[„Vzájemná závislost“: Expert Juškov na „plynové“ vztahy mezi Ruskem a Evropou](#)

[„Naprostá lež“: Expert na to, jak se EU schovává za Severní vojenský okruh v situaci s cenami plynu](#)

[Ropné sankce nezabránily Rusku najít tři nové spojence](#)

[Všechny materiály k tématu \(4296\)](#)